

For finansåret 1968-69 (perioden 1. oktober 1968-31. marts 1969) foreslår man, at der stilles et beløb på i alt 1,2 mill. kr. til rådighed for forskningsrådene, fordelt med 1 mill. kr. til iværksættelse af presserende opgaver og 0,2 mill. kr. til dækning af udgifter til sekretariat m. v.

For finansåret 1968-69 vil der herefter i alt være 15,2 mill. kr. til rådighed til de af nærværende lovforslag omfattede forskningsformål, fordelt som følger:

Statens almindelige Videnskabsfond	13 mill. kr.
Statens teknisk-videnskabelige Fond	1 — -
Forskningsrådene	1,2 — -
	15,2 — kr.

Det forudsættes tillige, at de tre kommissioner under Statens teknisk-videnskabelige Fond, der ophæves ved nærværende lovforslag, på sædvanlig måde fordeler ovennævnte bevilling på ca. 1 mill. kr., der på forslag til finanslov for finansåret 1968-69 er søgt stillet til kommissionernes rådighed.

Undervisningsministeriet kan i princippet tiltræde, at der under hensyn til de forskningsrådene tillagte opgaver finder en væsentlig forøgelse sted af bevillingerne til forskningsformål. Man har dog i den nuværende situation ikke anset det for muligt at imødekomme FFUs bevillingsforslag fuldt ud, men foreslår, at der for de kommende to finansår stilles nedenstående beløb til rådighed for forskningsrådene:

Finansåret 1969-70	24 mill. kr.
Finansåret 1970-71	33 — -

De angivne beløb omfatter udgifter til sekretariatet og eventuelle honorarer til rådernes og centraludvalgets medlemmer.

Forslagets gennemførelse vil ikke medføre administrative merudgifter for undervisningsministeriets departement.

En oversigt over bevillinger til de 3 eksisterende fonde i finansårene 1961-62 til 1967-68 incl., er medtaget som bilag 2.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

De foreslåede forskningsråd må sammen med Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråd og Statens teknisk-videnskabelige Fond, som forudsættes opretholdt i henhold til lov nr. 243 af 10. juni 1960, antages at kunne dække alle forskningsområder. 3 kommissioner under Statens teknisk-videnskabelige Fond, nemlig kommissionen for de tekniske hjælpe- og grænsevidenskaber, kommissi-

onen for jordbrugets industrier og kommissionen for erhvervsøkonomi, vil kunne ophæves som følge af oprettelsen af forskningsrådene for naturvidenskaberne, samfundsvidenskaberne og jordbrugs- og veterinærvidenskaberne.

Til § 2.

Stk. 1. Under nr. 3 omtales den fondsopgave, som hidtil i første række har været udført af Statens almindelige Videnskabsfond, og som fremtidig skal ligge hos forskningsrådene. Paragraffens øvrige bestemmelser indeholder således en beskrivelse af de nye opgaver, der rækker ud over disse bevillende funktioner, nemlig den rådgivende, den initiativtagende og den samordnende virksomhed. Forskningsrådene er ikke begrænset til at varetage grundforskningens interesser, men der bør netop ved den nye ordning skabes et sådant grundlag for forskningsrådenes virksomhed og en sådan kontakt til alle sider, at sammenhængen mellem grundforskningen og den anvendte forskning belyses, og at forskningsrådenes indsats kan ske under hensyn til en sådan helhedsbedømmelse.

Angående de enkelte til forskningsrådene henlagte opgaver skal følgende bemærkes:

ad nr. 1 og nr. 2.

Ved varetagelsen af den alment rådgivende opgave, der påhviler FFU, bør FFU i vid udstrækning kunne bygge på forskningsrådenes rådgivende virksomhed og den af forskningsrådene gennemførte kortlægning af den eksisterende forskning. Det enkelte forskningsråd må ved dets rådgivning lægge vægt på de omstændigheder, der tjener til fremme af dets specifikke område, medens det er FFUs opgave at anlægge en helhedsbedømmelse. Som omtalt nedenfor under bemærkningerne til § 4 har det foreslåede Forskningsrådenes Centraludvalg først og fremmest en koordinerende opgave og kan ikke betragtes som et forskningsrådene overordnet organ, der skulle kunne korrigere forskningsrådenes indstillinger. Det er vigtigt, at de besluttende myndigheder gøres bekendt med de synspunkter, som det enkelte forskningsråd ønsker fremmet. FFU bør holdes løbende orienteret om forskningsrådenes indstilling, og i mere principielle sager bør FFUs udtalelse indhentes. Man har ikke ment, at det vil være rigtigt at lade FFU fungere som et fast gennemgangsled for rådernes indstillinger til de besluttende myndigheder. Dette kunne medføre, at FFU i for høj grad blev identificeret med forskningsrådene, således at man i det lange løb kunne drage FFUs stilling som et uafhængigt rådgivende organ, der skal bedømme forskningen i en større sammenhæng, i tvivl.